

Wayeetsee' – Genesis 28:10 – 32:2

Aliyah 2 – Genesis 29:1 – 29:17

In tegenstelling tot Izak, gaat Jakob zelf op zoek naar een vrouw. Dit initiatief is natuurlijk te prijzen, maar er zit ook een schaduwzijde aan. De knecht die voor Izak een vrouw ging zoeken, zocht de leiding van de Heer daarbij. Jakob probeert het hier **zelf op te knappen**. Hij wil koste wat het kost voor Rachel gaan en haalt zichzelf daar heel veel pijn mee op de hals.

We lezen in vers 1 dat Jakob **zijn voeten optilt** (*nasa'*) om naar het Oosten te gaan. Dit is een uitdrukking, die we niet vaak tegenkomen in de Bijbel. Meestal worden de ogen, het gezicht of de stem opgeheven (*nasa'*) in de Bijbelverhalen. Zo hief Abraham zijn ogen op en zag de berg Moria, waar hij zijn zoon Izak zou offeren.¹ En Rebekka hief haar ogen op en zag haar aanstaande man Izak.² En God heft zijn aangezicht op om het volk te zegenen met de priesterzegen.³ Maar Jakob tilt zijn voet op. Dit is Jakob ten voeten uit: **eerst doen en dan denken**. Hij is al op weg, voordat hij überhaupt kijkt waar hij heen wil gaan.

Vervolgens komt hij drie kudde schapen tegen bij een bron. En op die bron ligt een grote steen. De steen is zo zwaar, dat de herders wachten totdat iedereen er is om vervolgens samen de steen van de bron af te nemen.⁴ Maar zodra Jakob Rachel ziet, laat hij zijn spierballen zien. Hij rolt zonder overleg in zijn eentje de steen van de bron af.⁵ Ook drenkt Jakob de kudde van Rachel, in tegenstelling tot de knecht van Abraham, die door Rebekka zelf bediend werd van water. Wat een **machogedrag** en versierkunst legt Jakob hier aan de dag...

Hierna lezen we dat Jakob volgens de regels Lea, de oudste dochter van Laban, zou moeten trouwen, maar dat hij perse voor Rachel wil werken. Hij krijgt na zeven jaar eerst Lea ten vrouw. Dit kwam doordat Laban hem pijnlijk bedroog. Maar vervolgens werkt hij nog zeven jaar voor Rachel. Wat een **volhouder**. En eindelijk heeft hij dan zijn geliefde vrouw Rachel gekregen. Maar daarmee zijn de problemen nog niet voorbij.

Jakob heeft Rachel veel meer lief dan Lea. En toen Yahweh dat zag, opende Hij de baarmoeder van Lea en **sloot Hij de baarmoeder** van Rachel. Hierdoor ontstaat grote strijd tussen Lea en Rachel, maar ook tussen Rachel en Jakob zelf.⁶ En vervolgens leidt dit ertoe dat Rachel en Lea hun slavinnen ook ten vrouw geven aan Jakob. Er begint een ware strijd om wie Jakob de meeste kinderen kan geven. Een **familiedrama** ontvouwt zich hier; de vrucht van Jakobs koppige doorzettingsvermogen om zijn eigen wil door te drijven. Toch worden deze kinderen de stammen van Israël en wordt Jakob uiteindelijk degene, die streed met God en overwon! Zo zien we dat God onze **karakterzwaktes** in kracht kan omzetten en kan gebruiken op een wonderbaarlijke manier...

1 Genesis 22:4.

2 Genesis 24:64.

3 Numeri 6:26.

4 Zie de verzen 2-3 en 8.

5 Zie vers 10.

6 Genesis 30:1-2.

Maar er gebeurt meer in dit gedeelte, dan wat voor ogen is. Ook in dit gedeelte gebeuren dingen in de geestelijke hemelsferen. Dat zien we al in vers 1 oplichten: Jakob gaat op weg naar het land van de zonen van het Oosten (*qedem*). Nu is het Hebreeuwse woordje *qedem* niet zomaar een woordje voor het Oosten, want dat is het woordje *mizrach*. Het woordje *qedem* betekent 'oosten', maar vooral ook 'van ouds her' of '**van eeuwigheid af**'. Het gaat om een regio die buiten de tijd en ruimte van deze schepping ligt. In *qedem* had God ook het hemelse paradijs geplaatst, volgens Genesis 2:8.⁷

Jakob gaat dus naar het land van de zonen van de **hemelregionen**. Hij treedt binnen in de visionaire wereld van de hemelsferen. En meteen ziet hij daar een bron in een veld, met drie kuddes daarnaast. Maar er ligt een grote steen op de bron. Opvallend is verder dat er **geen herders** benoemd worden. Zij lijken afwezig te zijn. Er is alleen een ongedefinieerde groep in de derde persoon meervoud aanwezig. Als we het verhaal goed lezen in het Hebreeuws lijkt het erop alsof de kudden zelf de schapen te drinken willen geven.

Zo staat er in vers 3 dat **de kudden** verzameld worden en dat zij de steen van de bron afrollen. Maar wie zijn die 'zij'? Dit lijkt terug te slaan op de kudden zelf. Zij rollen de steen van de bron af. En vervolgens leggen zij de steen weer terug. In vers 2 worden de kudden vaak als lijdend voorwerp vertaald, maar in de Hebreeuwse tekst is geen reden te vinden om dat te doen.⁸ De kudden kunnen met minstens zo goede reden als subject van het werkwoord vertaald worden: *de kudden geven ... uit de bron te drinken*.

In vers 8 worden de kudden expliciet gescheiden van de schapen of het kleinvee. In het Hebreeuws staat hier letterlijk: *maar zij zeiden: wij kunnen dat niet, totdat alle kudden verzameld zijn en zij de steen van de mond van de bron rollen en dan zullen wij de schapen te drinken geven*. Maar wie zijn die 'wij' en 'zij'...? Er lijkt een **ongedefinieerde groep** te zijn, die de steen van de bron afrolt en vervolgens kunnen de kudden zelf de schapen te drinken geven. Al met al blijft het plaatje heel vaag.

Jakob spreekt de kudden (of wie dan ook) aan als broeders in vers 4. Zij blijken uit Haran te komen en Laban te kennen. Het interessante is dat als Jakob uiteindelijk Laban ontmoet, dat Laban uitroept: *Voorwaar, jij bent mijn gebeente en mijn vlees!* Hier horen we heel duidelijk een echo opklinken uit Genesis 2:23, waar Adam uitroept: *Deze keer is het gebeente van mijn gebeente en vlees van mijn vlees!*

Dit bevestigt het voorgetekende plaatje. God laat eerst alle **dieren** aan **Adam** voorbijtrekken. En dan eindelijk komt zijn **vrouw Eva** langs, die uit hemzelf gemaakt is en dus ook mens is. En dan roept Adam uit dat zij zijn gebeente en vlees is. Zo ook Laban: hij woont te midden van kudden. Kudden, die zelf de schapen moeten drinken. Maar nu ontmoet hij voor de verandering een medemens: Jakob is zijn gebeente en vlees!

Om nog een keer het principe van de **verschillende betekenislagen** naar boven te halen: in de materiële of zichtbare werkelijkheid waren er waarschijnlijk gewoon herders, die een praatje maakten met Jakob bij de bron. Maar in de hemelse realiteit hadden deze herders geen menselijke gestalte, zij hadden de gestalte van kuddedieren.

7 In Genesis 2:8 lezen we dat God de hof van Eden in *qedem* plantte. Deze hof is echter nooit op aarde waargenomen en bevindt zich volgens de Joodse overlevering in de derde hemel. 2 Korinthe 12:2, Lukas 23:43 en Lukas 16:22-26 zijn alledrie van deze overlevering afgeleid...

8 Het woordje 'et' geeft het lijdend voorwerp aan, maar dat ontbreekt hier.

In de tweede *aliyah* van *parshat Noach* hebben we gezien dat diergestalten in de hemelse realiteit engelen weerspiegelen. Ik vermoed dat hier sprake is van **geestelijke gebondenheid**. Zeker ook omdat er in vers 8 sprake is van 'wij' en 'zij'. Deze herders waren geestelijk gebonden. Zij konden helemaal niets, zolang die steen op de bron lag. Andere machten hadden macht over hen en bepaalden wanneer zij drinken en drenken konden en wanneer niet. Ze werden totaal overheerst.

In de natuurlijke of zichtbare realiteit toont dit zich in herders en kudden, die maar wat **liggen te wachten**. En dat op een heel **onlogisch tijdstip**, omdat de schapen eigenlijk zouden moeten grazen.⁹ Jakob lijkt er zelfs boos van te worden. Hij zegt tegen de herders: *geef de schapen te drinken, ga en weid (re'oe)!* Het antwoord is: *wij kunnen niet...* Of dit nu gebondenheid is of de macht van de slechte gewoonte, het meegaan met de groep of het niet kunnen of willen zoeken naar andere oplossingen: het is in ieder geval een triest gebeuren en zeer slecht voor de schapen!

Het mooie is dat er uitzonderingen zijn. Op dat moment komt **Rachel** namelijk aanlopen. En van haar wordt expliciet gezegd dat zij een **herderin (ro'ah)** was.¹⁰ Eindelijk iemand die de schapen wel wil en kan weiden. Jakob ziet zijn gelijke aan komen en staat op. Voor hem is die steen geen enkel probleem. Hij is immers niet gebonden aan de machten, de gewoontes, de onwil of wat de herders ook maar tegenhoudt. Hij rolt de steen in zijn eentje van de bron en drinkt de schapen van Rachel.

Jakob drinkt alleen de schapen van Rachel en niet de schapen van de andere herders. Dit leert ons dat hij de schapen van de andere herders niet kan of wil drenken. Misschien heeft dit ermee te maken dat die schapen onder de **verantwoordelijkheid** van die andere herders vallen. Jakob kan hun positie niet veronachtzamen of voorbijgaan. Hij kan **niet de hele wereld redden**, maar hij kan wel de kudde van Rachel drenken, omdat Rachel een herderin is, die de kudde weidt. Zij is zijn gelijke, zij is vrij.

Het Bijbelse feest bij uitstek, waarbij water uit een bron, put of rivier gehaald werd, was het **Loofhuttenfeest**. Dit is het meest **vreugdevolle** ritueel binnen de Joodse religie. Toen de Tempel er nog stond, werd er met vrolijke muziek, dans en verlichting water uit de Gihonbron geschept en naar de Tempel gebracht. Daar werd dit water over het altaar uitgegoten, als bede om nieuwe regen. In die dagen werd er gezegd: *als je de vreugde van het water scheppen tijdens het Loofhuttenfeest niet hebt meegemaakt, dan ken je geen ware vreugde*. Het was zoals Jesaja 12:3 zegt: *U zult met vreugde water scheppen uit de bronnen van het heil!*

Toch was niet alles goud wat er blonk. Juist op dit feest stond **Yeshua** in de Tempel en riep: *Als iemand dorst heeft, laat hij tot Mij komen en drinken. Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: **Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien!***¹¹ Maar de Farizeeën en priesters wilden Yeshua doden, want zij beheerden het ritueel van het water scheppen. Zij bepaalden wie er wanneer water naar de Tempel mocht brengen en de kudden te drinken mochten geven. Zij haatten Yeshua, omdat Hij iedereen zomaar levend water aanbood en totaal aan hun eigen positie van **ritueel bewaarders** voorbijging, net zoals Jakob eens de herders links liet liggen.

9 Genesis 29:7.

10 Zie vers 9. Haar naam betekent ironisch genoeg 'schaap'.

11 Johannes 7:37-39.

De Heer is echter woedend op **herders, die zichzelf weiden**, in plaats van de schapen te weiden. Ezechiël kreeg eens het volgende woord van de Heer door:

Zo zegt de Heer Yahweh: Wee de herders van Israël die zichzelf weiden! Moeten de herders niet de schapen weiden? U eet het beste op en u kleedt u met de wol; u slacht het vetgemeste, maar de schapen weidt u niet. Het zwakke versterkt u niet, het zieke geneest u niet, het gebrokene verbindt u niet, het afgedwaalde brengt u niet terug en het verlorene zoekt u niet, maar u heerst met geweld en met harde hand over hen ... Over heel het aardoppervlak zijn Mijn schapen verspreid. Er is niemand die naar ze vraagt en niemand die ze zoekt. (Ezechiël 34:2-6)

Yeshua zelf heeft het als volgt gezegd:

Wie is dan de trouwe en verstandige dienaar, die zijn heer over zijn personeel aangesteld heeft om hun het voedsel op de juiste tijd te geven? Zalig die dienaar die door zijn heer bij zijn komst zo handelend aangetroffen zal worden. Voorwaar, Ik zeg u dat hij hem over al zijn bezittingen zal aanstellen.

Maar als die slechte dienaar in zijn hart zou zeggen: mijn heer blijft nog lang weg en zou beginnen zijn mededienaren te slaan en te eten en te drinken met de dronkaards, dan zal de heer van deze dienaar komen op een dag waarop hij het niet verwacht en op een uur dat hij niet weet en hij zal hem in stukken houwen en hem doen delen in het lot van de huichelaars; daar zal gejammer zijn en tandengeknars. (Mattheüs 24:45-51)

Juist de **leiders** hebben een belangrijke **verantwoordelijkheid** gekregen. Niet voor de hele wereld, want die verantwoordelijkheid kan alleen Yeshua dragen, maar wel voor de eigen kudde. Hoe gaan wij om met onze verantwoordelijkheden? Willen we alleen de eer van onze positie en er zelf beter van worden? Of gaan degenen over wie we gesteld zijn ons aan het hart? Zoeken we onze schapen op om hen te dienen, te helen en te zegenen?

Het is heel belangrijk dat we in **vrijheid** zijn gezet op het moment dat we een verantwoordelijke positie aangaan. Dat we niet zelf overheerst worden door andere machten of geregeerd worden door onze eigen opgelegde beperkingen en gewoontes. Zolang we nog naast die put liggen met onze kuddes en de verantwoordelijkheid voor het moment van drenken aan anderen overlaten, kunnen we geen geestelijke leiders zijn.

De Farizeeën en priesters waren aan alle kanten gebonden. Allereerst zat hun **eigen ego** hen in de weg. Ze vonden zichzelf geweldig religieus en hun positie waardig. Hierdoor verwaardigden ze zich niet om met andere mensen om te gaan en hen te dienen. Ten tweede werden ze overheerst door machten van **religie en gewoontes**. Alles moest volgens de regeltjes gaan. Een genezing op de shabbat werd als zeer aanstootgevend beleefd en een andere Bron van Water dan de Gihonbron was een doorn in het oog. Zij waren de beheerders van de rituelen en van het geestelijke tegoed. Zij deelden dat uit wanneer zij daar zin in hadden. Ten slotte waren ze zeer **hypocriet**, want de regels die ze anderen oplegden, deden ze zelf niet. Ja, dan is het makkelijk om het de kudde moeilijk te maken...

Hoezeer zijn wij gesteld op ons eigen theologische gelijk? Laten we ons weerhouden door **intellectuele bezwaren** om anderen op nieuwe en onverwachte wijzen te dienen, te helen en te zegenen? Voelen wij ons misschien verheven boven de kudde en sturen we hen met een zoethoudertje of een kluitje het riet in? Nemen we hun vragen serieus...?

Waar sprak Yeshua over, toen Hij zei: **Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien...**? Volgens Johannes 7:39 sprak Yeshua hier over de **Heilige Geest**, die zij die in Hem geloven ontvangen zouden. Het gaat hier over geestelijk water, niet over natuurlijk water. Als je van dit geestelijke water drinkt, dan krijg je nooit meer dorst, maar het zal als een bron in je worden van water dat opspringt tot in het eeuwige leven.¹²

Als de Heilige Geest over ons wordt uitgestort, zijn we **nooit meer afhankelijk** van anderen om de bron van God voor ons te openen. Nee, we zullen altijd te drinken hebben en we zullen anderen altijd te drinken kunnen geven. Deze stromen blijven niet bij onszelf, maar ze gaan vloeien of opspringen. We kunnen niet anders dan dit levende water uitdelen aan anderen, die dorstig zijn.

Deze bron van de Heilige Geest staat nooit los van de **Waarheid**. In Johannes 4 is Yeshua in gesprek met de Samaritaanse vrouw. Ook Hij heeft een ontmoeting met een vrouw bij een bron. Yeshua belooft de vrouw het levende water van de Heilige Geest. Maar hoe geeft Hij dit levende water van de Heilige Geest aan haar?

Yeshua doet dat door de **waarheid** in het leven van deze vrouw naar boven te halen. Hij vraagt haar om haar man te gaan halen. Hiermee raakt Yeshua een **pijnpunt** aan in het leven van deze vrouw. Hij daagt haar uit om haar situatie eerlijk en naar waarheid onder ogen te zien. Waarschijnlijk vertelde de vrouw zichzelf in haar hoofd nog dat ze wel een man had, maar nu Yeshua haar deze vraag open en bloot stelt, moet ze **toegeven** dat ze geen man heeft: de man die ze nu heeft, is niet de hare... Yeshua bevestigt haar, dat ze hiermee (eindelijk) de waarheid heeft uitgesproken, die haar leven regeerde en geeft haar vervolgens een **profetische boodschap** over de realiteit van haar leven mee.¹³

In zijn boek 'Geef mij je hart. En doe wat je wilt!' stelt Maarten Bruynes de vraag: *Als zij in het verhaal dat ze zeer waarschijnlijk in haar hoofd had (dat ze wel een man had) was blijven geloven, had ze dan openbaring gekregen? Of zou ze in de verdediging zijn geschoten? We weten het niet zeker.*¹⁴ Dit is een belangrijke vraag: staan wij open voor de Bron van de Heilige Geest, voor het ontvangen van profetieën, voor het levende water, als we meer blijven geloven in **onze eigen verhalen**, dan in Gods waarheid daarover...?

Ten diepste is **Yeshua** Zelf de Waarheid. Als we Hem ontmoeten, komt alles in Gods licht te staan. Als we ons aan deze Waarheid overgeven, zal Hij ons vrijzetten van zonde en onze wonden helen. In Johannes 8 legt Yeshua dat ook uit: *Als u in mijn Woord blijft, bent u werkelijk mijn leerlingen en u zult de Waarheid kennen en de Waarheid zal u vrijmaken ... ieder die de zonde doet, is een slaaf van de zonde ... Als dan de Zoon u vrijgemaakt heeft, zult u werkelijk vrij zijn.*¹⁵

Yeshua is de Waarheid en Hij laat zijn licht op het leven van de Samaritaanse vrouw schijnen. Hij haalt de **slechte dingen** en de **pijnpunten** naar boven. Alles moet in het licht gebracht worden. Voor Hem is niets verborgen. Dat is heel pijnlijk, maar wel heel heilzaam. Hij laat ons zien waar onze waarheid nog niet in overeenstemming is met de **Thora**, de Waarheid van God.

12 Johannes 4:14.

13 Johannes 4:17-18.

14 Maarten Bruynes (2019). *Geef mij je hart. En doe wat je wilt!*, p. 64.

15 Johannes 8:31-36.

We zullen dus open moeten staan om aan onszelf te werken en onze eigen verhaaltjes in ons hoofd open neer te leggen voor Yeshua. Maar er zit nog een andere kant aan de zaak: we hebben een **trouwe Vriend**, die ons daarin terzijde staat en zijn eigen aandeel daarin levert: dat is de **Heilige Geest**. Mike Bickle schrijft in zijn boek 'Passie voor Jezus' het volgende hierover:

*Teveel mensen concentreren hun aandacht op het overwinnen van hun natuurlijke zwakheid door **eigen inspanning**. Zoals wij gezien hebben, zal menselijke ijver ons maar een klein eindje op weg helpen totdat we tegen de muur van onze eigen zwakheid, zelfzucht en onbekwaamheid botsen. De Heer wil dat wij onze aandacht verleggen van onszelf naar Zijn Geest die in ons woont. We moeten **veel actiever samenwerken met de Heilige Geest** in plaats van onze eigen energie te verspillen door de niet te winnen strijd tegen de zonde te voeren.¹⁶*

Het werken aan jezelf en het werken van de Heilige Geest in je is geen tegenstelling. Het is een **samenwerkingsverband**.¹⁷ Alleen als we samen met de Heilige Geest de schouders eronder zetten, komen we werkelijk een stap verder. Daarom spreekt Yeshua hier ook over de Bron van Levend Water, dat is de Heilige Geest (vlg. Joh. 7:39), die in je hart ontsloten kan worden. Yeshua is de Waarheid, die ons vrijmaakt van alle onwaarheden, die ons leven regeren. En de Heilige Geest is de Bron van Levend Water, die ons profetieën en leven geeft en ons laat zien, welke kant we op zullen moeten gaan.

Daarom zegt Yeshua ook tegen de Samaritaanse vrouw: *ware aanbidders zullen de Vader **aanbidden in Geest en Waarheid**, want de Vader zoekt wie Hem zo aanbidden. God is Geest en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in Geest en Waarheid.*¹⁸ De Heilige Geest wordt een Bron in ons. God komt Zelf in ons wonen en leidt ons in aanbedding zijn aanwezigheid binnen. Tegelijk komt Yeshua, de Waarheid, in ons wonen. Hij brengt alles aan het licht en laat zien wat niet volgens de Thora, de Waarheid en de bedoelingen van God is. Hij wil ons reinigen, helen en vrijzetten.

Dit is het **levende water** wat Yeshua ons schenkt en wat ver boven het water uitgaat, dat Jakob aan de schapen van Rachel gaf. Het is de Bron van Geest en Waarheid waaruit Yeshua put. Laten we de geestelijke stenen daar dan vanaf halen. Durven we de **pijnlijke waarheden** in ons leven onder ogen te zien? Durven we ons over te geven aan het **ongecontroleerde vloeien** van het water van Gods Geest...?! Dan komt er werkelijk vreugde vrij, die alles te boven gaat!

¹⁶ Mike Bickle (2007). *Passie voor Jezus. Groeien in hartstochtelijke liefde voor God*, pp. 77-79.

¹⁷ Ik moet hierbij ook denken aan 1 Korinthe 15:46 waar staat: *Het geestelijke is echter niet eerst, maar het natuurlijke en daarna komt het geestelijke...* Lichamelijke, psychische en geestelijke heling gaan vaak samenop en grijpen op elkaar in. Het chronologische startpunt is daarbij lang niet altijd helder, maar het is wel vaak zo dat we een mate van lichamelijke heling zullen moeten ervaren, om tot psychische heling te kunnen komen en tot een mate van psychische heling moeten komen, voordat we tot geestelijke heling kunnen komen. Soms is het echter andersom of leidt lichamelijke ziekte juist tot psychische of geestelijke heling, etc. Deze gebieden grijpen dus op velerlei wijze op elkaar in...

¹⁸ Johannes 8:23-24. Hiervan is ook de titel van de website afgeleid.

Wat hebben we nu geleerd?

1. Als je je **eigen wil** wilt **doordrijven**, dan krijg je een hoop **ellende** daarbij
2. **Karakterzwaktes** kan en wil God **in kracht omzetten**
3. De herders bij de put waren gebonden door **machten** of **gewoontes**
4. **Leiders** hebben de **verantwoordelijkheid** om anderen **te dienen** en te helpen
5. God is woedend op **herders die zichzelf weiden**
6. De Farizeeën waren gebonden door hun **ego**, **religie**, **gewoontes** en **hypocrisie**
7. Zorg dat je **vrij** bent, voordat je een **verantwoordelijke positie** in gaat nemen
8. Gods Waarheid brengt onze **onwaarheden**, **pijnpunten** en **zonden** aan het licht
9. De **Waarheid** is ten diepste de belichaamde **Thora**, dat is **Yeshua**
10. Werken aan **jezelf** en het werken van de **Geest** is een **samenwerkingsverband**
11. Durven we **Gods Waarheid** boven **onze eigen verhalen** in ons hoofd te stellen?
12. Staan we open om **profetische inzichten** van de **Geest** te ontvangen?